

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/31/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3719200588
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3719200588.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloletú L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica, dieťa rodičov: otca O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. P., K. XXX/XX-XX, zastúpeného JUDr. Darinou Kučerovou, advokátkou, so sídlom Považská Bystrica, Železničná 90/12 a matky S. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., O., zastúpenej Mgr. Róbertom Kutišom, PhD., LL.M., advokátom, so sídlom Považská Bystrica, Slovenských partizánov 1130/50, o návrhu otca na zverenie do osobnej starostlivosti a určenie výživného, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 5P/8/2019-42 zo dňa 25. marca 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol návrh otca maloletého dieťaťa na začatie konania, ktorým sa otec domáhal, aby súd zveril maloletú L. do jeho osobnej starostlivosti a matke určil vyživovaciu povinnosť vo výške 200,- eur mesačne. Návrh odôvodnil tým, že maloletá bola rozsudkom súdu zverená do striedavej starostlivosti oboch rodičov, pričom výživné určené nebolo. Matka sa s maloletou do Žiliny, do chatovej oblasti (cca 1,5 km od hlavnej cesty, v zimnom období je prístup sťažený), kde maloletá nemá podmienky na kultúrne, spoločenské vyžitie a nemá tam kamarátov, čo maloletej nevyhovovalo, bola nešťastná a sklamaná, a zároveň sa maloletej týmto sťažila i dochádzka do školy. Do školy musela vstávať o 05:00 hodine ráno, zo školy prichádzala neskoro, čo sa odzrkadlilo na jej nechuti do jedla, zastavil sa jej rast, bola unavená, vyčerpaná a frustrovaná. Maloletá si začala vyžadovať prítomnosť matky v čase, keď išla spať, avšak matka toto odmietala. Situácia sa postupne pri striedaní starostlivosti začala zhoršovať, maloletá začala mať sklenené oči, pri odchádzaní plakala, neskôr plakala aj dve hodiny na kolenách, že nechce ísť k matke, že keď tam ráno vstáva, je jej zima, bola často chorá. Maloletá i toho času odmieta chodiť k matke, plakáva, keď ju k matka vezie, pýta sa, či pôjde s ňou mama spinkať. Otec má za to, že maloletá prešla ťažkým obdobím (rozvod rodičov, sťahovanie z miesta na miesto) a potrebuje cítiť podporu, niekoho pri sebe v čase zaspávania i keď má už deväť rokov. Maloletá je šikovná, začala chodiť sama do a zo školy, chodí sama i do obchodu. V posledné nedele, keď má maloletá ísť k matke, toto odmieta, stalo sa, že bola privolaná i polícia, ktorá maloletú násilím neodbrala, pretože sa maloletá vyjadrila, že chce zostať s otcom. Problémy so striedavou starostlivosťou bol nahlásiť aj na sociálnom oddelení. I napriek tomu, že maloletá má s matkou dobrý vzťah, nechce odchádzať do domácnosti k matke, pretože má maloletá sťažené cestovanie do a zo školy. V týždni, keď je u matky, je maloletá unavená, smutná a nešťastná.

2. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že maloletá L. je dieťaťom O. L. a S. L., rod. P. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/41/2016-45 zo dňa 13.04.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/36/2016-63 zo dňa 29.06.2016, právoplatného dňa

29.07.2016, bola maloletá L. zverená do spoločnej striedavej starostlivosti oboch rodičov s tým, že rodičia si budú dieťa striedať tak, že každý párný celý týždeň počnúc pondelkom a končiac nedeľou sa bude o dieťa starať otec a každý nepárny celý týždeň počnúc pondelkom a končiac nedeľou sa bude o dieťa starať matka. Maloletá L. v čase ostatnej úpravy mala 6 rokov a navštevovala 1. ročník základnej školy v Považskej Bystrici. Teraz má maloletá L. 9 rokov a navštevuje 4. ročník základnej školy v Považskej Bystrici. Z listín predložených súdu - úradný záznam Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 14.01.2019 a zo dňa 28.01.2019 a úradnej zápisnice spísanej na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica zo dňa 15.02.2019, bolo zistené, že otec maloletej sa dostavil na úrad, aby tento oboznámil so situáciami, ktoré sa udiali pri odovzdávaní dcéry do starostlivosti matky. Maloletá podľa tvrdení otca odmieta chodiť k matke z dôvodu, že matka býva na chate v záhradkárskej osade v Žiline, ktorá chata je 1 až 2 kilometre vzdialená od hlavnej cesty. Ďalším dôvodom odmietania maloletej ísť k matke je, že do školy musí dochádzať, vstávať okolo pol 5 hodiny ráno a zo školy chodí až večer, cestovanie ju unavuje, je nevyspatá, často chorá a takýto spôsob ju značne zaťažuje. Sťažuje sa otcovi, že v bydlisku matky nemá kamarátky, že ju mama necháva samú zaspávať v izbe, na čo maloletá nie je naučená. Naopak, keď je maloletá v domácnosti otca, vstáva až okolo siedmej hodiny ráno, nie je unavená a nemusí cestovať. Po škole má čas na aktivity ako hranie a všetko u nich funguje bezproblémovo. Z ďalších listín predložených súdu - Lekárska správa pediatickej endokrinológie NsP Považská Bystrica zo dňa 31.10.2018, Lekárska správa Diabetologickej a endokrinologickej ambulancie v Žiline zo dňa 07.12.2018 a zo dňa 19.02.2019 a Záznam o ošetrení z Fakultnej nemocnice v polikliniku v Žiline zo dňa 14.02.2019, bolo zistené, že maloletá Veronika má zdravotné problémy, nízky vzrast. Pričom z lekárskej správy zo dňa 31.10.2018 bolo zistené, že maloletá slabšie jedáva, len malé porcie, mäso jej nechutí, nechce jedávať polievky a má rada palacinky, ovocie a zeleninu len minimálnom množstve. Matka na pojednávaní uviedla, že nesúhlasí, aby maloletá bola viac dní u otca, pretože má za to, že je potrebné na ňu aj výchovne vplyvať. Maloletá sa stáva rozmaznaná, panovačná, nerešpektuje ľudí. Začala mať problémy s prijímaním potravy, bola na vyšetrení na kardiológii a endokrinológii, pričom detská lekárka im doporučila rôznorodú stravu, avšak otec dáva maloletej len sladké jedlá (buchtý, šišky, palacinky), maloletá nejedie ani polievku. Maloletá vstáva do školy o 05:45 hod. a o siedmej je v škole. V závere matka uviedla, že ak má maloletá problém s dochádzaním do školy, zabezpečí, aby chodievala do školy v Žiline, pričom na túto skutočnosť už kontaktovala riaditeľku školy a oboznámila s ňou i maloletú, a taktiež uviedla, že bola s maloletou u psychologičky MUDr. Karasovej, ktorá im povedala, že maloletej sa dá pomôcť prejavovaním a dávaním väčšej lásky. Otec vypovedal, že maloletú na nič nenavádza, že ona sama hovorí, že k matke ísť nechce, ktorú skutočnosť bol viackrát nahlásiť i na políciu. Má za to, že za zdravotný stav maloletej môže matka, pretože jej zlé stravovanie je zapríčinené psychickým stavom, nakoľko matka po rozvedení manželstva nevytvorila maloletej teplo domova ale striedala partnerov. Ďalej uviedol, že keď je maloletá v jeho starostlivosti jedáva párky, klobásy aj polievku a nie je pravdou, že jej dáva len sladké veci. Pokiaľ ide o to, že matka ho udala na políciu, k policajtom zobral i dcéru, aby potvrdila, že ju do ničoho nenútil, pričom na tomto nevidí nič zlé, že išla na výsluch. V závere uviedol, že keď má ísť maloletá k matke, táto plače, zajakáva sa a je jej na vracanie.

3. Uvedené zistené skutočnosti súd posúdil podľa čl. 5, § 36 ods. 1, § 24 ods. 4, § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) a uviedol, že v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu najlepší záujem maloletého dieťaťa (čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa; čl. 5 Zákona o rodine). V prípade rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa musí súd zisťovať najmä vhodnosť výchovného prostredia u každého z rodičov, ich podmienky, osobnostné predpoklady pre starostlivosť a výchovu, vzájomné vzťahové väzby. Okrem toho musí byť pri rozhodovaní venovaná názoru maloletého dieťaťa náležitá pozornosť zodpovedajúca veku a rozumovej vyspelosti maloletého dieťaťa. V prípade rozhodovania o osobnej starostlivosti rodičov o maloleté dieťa musí konajúci súd vychádzať z premisy, že záujmom maloletého dieťaťa je, aby bolo v osobnej starostlivosti oboch rodičov. Zákon teda stanovuje pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov podmienky, ktorými sú: 1. rodičia musia byť spôsobilí dieťa vychovávať, 2. rodičia musia mať o výchovu dieťaťa záujem, 3. zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov bude v záujme maloletého dieťaťa a 4. striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov budú lepšie zabezpečené potreby maloletého dieťaťa. Ak sú tieto zákonné podmienky splnené, musí byť maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Dôvody, ktoré môžu viesť súd k tomu, aby maloleté dieťa nezveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov musia mať vždy oporu v ochrane najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa. K takým dôvodom by mohli patriť napríklad špecifický zdravotný, či psychický stav maloletého dieťaťa, veľmi veľká vzdialenosť

bydliska oboch rodičov alebo vážne narušená, či neexistujúca komunikácia medzi rodičmi. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že matka maloletej má záujem na zachovaní osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov. Sama maloletá potvrdila, že s matkou i otcom má dobrý vzťah a že obaja rodičia v čase, keď je maloletá v ich osobnej starostlivosti sa jej venujú (chodia na výlety, na kúpaliska, do ZOO, lyžovať, korčuľovať, hrajú sa spolu). Kolízny opatrovník, ktorý vykonal šetrenie v domácnosti oboch rodičov uviedol, že otec ako i matka majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a zdravý vývin a vývoj maloletej. Ani u jedného rodiča nebolo zistené, že by tento požíval alkoholické nápoje, bol súdne trestaný, priestupkovo riešený alebo trpel nejakou závažnou chorobou, ktorá by obmedzovala starostlivosť o maloletú. Z vyjadrenia matky na pojednávaní vyplynulo, že maloletá vstáva o 05:45 hod. (nie o 04:50 hod. ako tvrdil otec), každý deň ju matka vozí do školy, po škole má maloletá svoje aktivity podľa potreby, pričom zo záznamu kolízneho opatrovníka bolo zistené, že hoci matka žije v chatovej oblasti, býva v riadnom murovanom dome, ktorý má niekoľko izieb a ktorý dom je od mestskej hromadnej dopravy vzdialený len pár minút pešou chôdzou, pričom prístupová cesta k domu, a teda k celej chatárskej oblasti, je celoročne udržiavaná. Zároveň bolo zistené, že maloletá v bydlisku svojej matky má kamarátky, s ktorými trávi voľný čas, a zároveň matka so svojim priateľom sa voľný čas maloletej snažia zabezpečiť rôznymi športovými alebo turistickými aktivitami. Matka maloletej poprela tvrdenia otca, že k nej maloletá nechce chodiť, je to práve otec, ktorý na maloletú nalieha, žiada ju, aby povedala matke, že k nej ísť nechce a takýmto spôsobom na maloletú nepriaznivo vplýva. Skutočnosť, že maloletá má s matkou dobrý vzťah potvrdila i sama maloletá počas pohovoru s kolíznym opatrovníkom. Hoci je pravdou, že maloletá v čase, keď je v starostlivosti matky, dochádza do školy na trase Žilina - Považská Bystrica, čo je cca 30 km, súd nemá za to, že takáto vzdialenosť a dochádzka s ňou spojená ako i ranné vstávanie, ktoré u 9 ročných detí okolo 06:00 hodiny ranej nie je neobvyklé, nie je dôvodom na zmenu starostlivosti a to tak, aby bola maloletá zverená do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov, v tomto prípade otca, nakoľko od ostatnej úpravy sa nijakým závažným spôsobom nezmenili pomery, či už na strane rodičov alebo na strane maloletého dieťaťa. V prípade dochádzky do a zo školy a ranného vstávania maloletej v čase, keď je táto v starostlivosti matky, súd poukázal na tú skutočnosť, že u maloletej je takýto systém zavedený už od júla 2017, kedy sa matka presťahovala do Žiliny, pričom maloletá v tom čase bola mladšia, mala sedem rokov, a žiadnym spôsobom sa na takýto zabehnutý systém nestožovala. Prvé komplikácie, resp. negatívny postoj, začala mať maloletá podľa vykonaného dokazovania až v poslednom období, teda v čase, keď prichádza do začiatku adolescentného veku. Zároveň, hoci maloletá L. pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedla, že by jej postačoval styk s matkou len štyri dni každý druhý týždeň, resp. každý druhý víkend, takouto úpravou by podľa názoru súdu došlo k narušeniu citovej väzby dieťaťa s matkou, prípadne aj so staršou sestrou, keďže otec sa s touto nestýka, čo by jednoznačne a preukázateľne nebolo v záujme a v prospech maloletej. Maloleté dieťa má právo na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom, ktoré právo vyplýva najmä z článku 7 Dohovoru o právach dieťaťa a podľa názoru súdu, by toto právo zverením maloletej do výlučnej starostlivosti otca za daných podmienok, preukázaných vykonaným dokazovaním, bolo narušené, resp. obmedzené, keďže maloletá sama uviedla, že za matkou by jej nebolo smutno. Súd pri rozhodovaní venoval náležitú pozornosť aj názoru maloletej L., avšak maloletá má len deväť rokov a nie je schopná v tomto veku posúdiť všetky dôsledky, či už pozitívne alebo negatívne, svojho rozhodovania a zverenia do otcovej výlučnej starostlivosti. Z činnosti súdu je známe, že maloleté deti, ktoré sú zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov alebo do výlučnej starostlivosti jedného z rodičov a druhému rodičovi je upravený styk, inklinujú k, podľa ich vnímania, tzv. lepšiemu rodičovi, ktorý rodič im dovolí a dá všetko o požiadajú alebo chcú a ktorý vo vzťahu k výchove maloletého dieťaťa, tomuto nedáva žiadne príkazy a zákazy a dieťa má takýmto rodičom dovolené „všetko“ (v danom prípade, napr. maloletá nemá stanovenú večierku, jedáva, na čo má chuť, čo jej chutí - väčšinou sladké jedlá, ktorá skutočnosť vyplynula nielen z tvrdenia matky ale i lekárskej správy, v ktorej to zo subjektívneho hľadiska uviedla maloletá,...), čo však jednoznačne nie je v prospech vývoja ako ani vývinu maloletého dieťaťa. Podľa názoru súdu je osobná striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloletú L. v lepšom záujme maloletej ako len výlučná osobná starostlivosť jedného z rodičov, v tomto prípade otca, s možnosťou styku s druhým rodičom, a to hlavne preto, aby si maloletá zachovala a rozvíjala citové vzťahy k obom rodičom a aby sa títo obaja podieľali na jej ďalšej výchove, čo možno najlepšie dosiahnuť práve striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov o maloletú. Vzhľadom na vyššie uvedené súd návrh otca na zverenie maloletej do jeho osobnej starostlivosti zamietol ako nedôvodný. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku /ďalej len CMP/ tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec maloletej L.. Podľa neho dôvody zamietnutia jeho návrhu, ktoré súd prvej inštancie v rozsudku uviedol nie sú v súlade so záujmom maloletej a už vonkoncom nie v zmysle dohovoru o právach dieťaťa. Maloletá L. bola vypočutá kolíznym opatrovníkom a jednoznačne sa vyjadrila, že by chcela byť zverená do starostlivosti otca, mamu má rada, nebude jej vadiť, pokiaľ bude u nej len počas víkendov. Už v súdnom konaní vo veci rozvodu súd zistil, že maloletá je ďaleko viac fixovaná na otca, keď všetok voľný čas maloletej venoval aj počas manželstva, chodil s ňou k lekárom, ďaleko viac sa mu zdôverovala ako matke. Už v tomto konaní kolízny opatrovník zistil, že mám s maloletou veľmi dobrý vzťah a maloletá mojou neprítomnosťou by veľmi trpela. Od právoplatnosti rozvodu sa matka s maloletou presťahovala k svojej matke do E. R., neskôr, keď si našla partnera, presťahovala sa do Štiavnika, teda nie je pravdou, že by len do Štiavnika chodila s dcérou na návštevu. Dcéra mi presne popísala, kedy ráno vstávala a kedy zo Štiavnika cestovali s matkou do Považskej Bystrice. Najviac na dcéru doťahlo, keď sa presťahovali do Žiliny - Zástrania. Jednak sa dcéra dostala opäť pre ňu do neznámeho prostredia, kde nemala a nemá žiadne priateľky, čo potvrdila aj opatrovníkovi, stačilo aby si súd vyžiadal od zamestnávateľa matky, na ktorú hodinu chodí matka posledný rok do práce, z čoho by súd zistil, že maloletá je skutočne najneskôr od 6:15 hod. v družine, a teda skutočne musí vstávať o 5:00 hod. aby matka stihla nástup do svojej práce a predtým maloletú odviezla do družiny. Otec navrhol vypočúť družinárku, ktorá by sa vyjadrila kedy chodí dcéra do školy, či býva unavená, ako sa vyjadruje k situácii do ktorej ju dostala matka. Súd vôbec sa nevysporiadal, že došlo k podstatnej zmene na strane maloletej a síce, že je zaťažovaná takto náročným cestovaním, skorým vstávaním, čo sa v konečnom dôsledku prejavilo aj na zdravotnom stave maloletej kedy maloletá prestala rásť, a hoci má všetky výsledky relatívne v poriadku, lekári konštatujú, že je to odraz jej psychického stavu. Nikdy som netvrdil, že maloletá nemá mamu rada. Pokiaľ opatrovník zo Žiliny šetril pomery, zo správy nie je zrejmé, či sa rozprával s maloletou alebo len s matkou, ktorá podala vyjadrenie ktoré je v záujme jej samej a nie v záujme dcéry. Dcéra nikdy neuvádzala, že má priateľky, naopak tvrdila, že v zime je cesta veľmi komplikovaná, auto matka musí nechávať pri salaši viac ako kilometer idú pešo, nastupujú do nevykúreného auta a cesta vtedy trvá niekedy viac ako hodinu, aby sa dostali matka do práce a dcéra do školy. Súd nijako nevyhodnotil návrh opatrovníka, ktorý žiadal návrhu otca vyhovieť. V prípade, že by maloletá bola zverená do výchovy otca, odpadlo by veľmi skoré vstávanie, ostala by v známom prostredí, ktoré je jej blízke, kde má veľa priateľov, môže sa ďaleko častejšie stretávať aj so svojou staršou sestrou, ktorá nedávno porodila, ktorú som bol aj s maloletou L. navštíviť v pôrodnici. Otec by dokonca nemal problém, keby sa po práci matka aj denne s dcérou stretávala, no je zásadne proti tomu, aby dcéra trpela neustálym sťahovaním sa. Už stalo, že dcéra odmietla ísť k matke, prosila ju aby mohla u otca zostať aspoň o dva dni dlhšie, matka toto kategoricky odmietla a požiadal súd o výkon rozhodnutia, ktorý je vedený pod č. 5Em/1/2019, nakoľko policajná hliadka, ktorú matka zavolała, vypočula maloletú a táto jednoznačne uviedla a zdôvodnila, prečo nechce ísť k mamine, ako jej prekáža vzdialenosť od školy, ako aj jej chýbajú priatelia a kamaráti. Na základe vyššie uvedeného otec žiada napadnuté rozhodnutie zmeniť podľa § 388 CSP a jeho návrhu vyhovieť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie s tým, že vypočuje učiteľku z družiny, vyžiada si správu od zamestnávateľa matky, kedy táto chodí do práce, vypočuje maloletú L. i matku otca, ktorá so starostlivosťou o maloletú pomáhala a pomáha, prípadne si vyžiada od detskej lekárky vyjadrenie odkedy došlo k zhoršeniu zdravotného stavu maloletej a čo je jeho príčinou.

5. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletej L. i jej kolízny opatrovník.

6. Matka maloletej uviedla, že nesúhlasí s predmetným odvolaním a rozporuje všetky skutkové i právne tvrdenia otca v ňom uvedené. Matka má zato, že predmetný rozsudok je v celom rozsahu správny a zákonný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je plne v súlade s najlepšimi záujmami maloletej ako aj v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a Dohovorom o právach dieťaťa. V zmysle § 26 zákona č. 36/2005 Z.z. je možné rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností zmeniť len pri zmene pomerov. Nemôže sa však jednať o akúkoľvek zmenu pomerov, ale výhradne o podstatnú zmenu pomerov, v dôsledku ktorej možno konštatovať, že dovedejšia zmena pomerov viac nie je v najlepšom záujme dieťaťa. V danom prípade však takáto podstatná zmena pomerov, ani skutočnosť, že by zverením maloletej do výlučnej starostlivosti otca maloletej boli lepšie zabezpečené záujmy dieťaťa preukázané neboli - práve naopak, bolo jednoznačne preukázané, že osobná striedavá starostlivosť oboch rodičov je stále v lepšom záujme maloletej, ako len výlučná starostlivosť otca maloletej. V konaní bolo preukázané, že otec na maloletú nevlýva výchovne (ako vyplýva i z odôvodnenia predmetného rozsudku otec netrvá na návštevách odborných lekároch len preto, že maloletá sa bojí a k lekárovi nechce ísť, okrem dochádzky do a zo školy nevedie maloletú k samostatnosti, či zodpovednosti a len sa

podriaďuje želaniam maloletej). Napriek tomu, že maloletú matka vedie k tomu, aby v jej veku už mala svoj osobný priestor vlastnej izby, maloletá do dnešného dňa odmieta spať sama v izbe (keďže s otcom chodievajú maloletá spávať v rovnaký čas podľa jej usúdenia a celú noc ju otec drží za ruku), maloletá sa do dnešného dňa nenaučila riadne plávať (keďže v termínoch plánovaného plaveckého výcviku ju mal v starostlivosti otec a ten po prvom dni, kedy mu maloletá povedala, že tam už nechce ísť, pretože voda je studená, maloletej dovolil aby po zvyšok kurzu ostala doma a kurz neabsolvovala), počas pobytu u otca maloletá nenavštevuje krúžky, ktorým sa venuje od útleho detstva (napr. v čase, keď je maloletá u otca, táto nenavštevuje folklórny krúžok DFS - Bystrinka, na ktorý chodí už 6 rokov) a v dôsledku nevhodnej stravy, ktorú u otca maloletá konzumuje došlo u maloletej k zhoršeniu jej zdravotného stavu (čo bolo na pojednávaní dňa 25.3.2019 preukázané listinnými dôkazmi - lekárskymi správami). Už len vzhľadom na uvedený preukázaný skutkový stav, nemožno v nijakom prípade skonštatovať, že výlučná starostlivosť otca maloletej by bola v lepšom záujme maloletej ako striedavá starostlivosť oboch rodičov. Matka maloletej vo vzťahu k maloletej vystupuje výchovnejšie, a snaží sa jej vysvetliť, že mnohé rozhodnutia (napr. o ošetrovaní, stravovaní, či učeníu sa základných zručností) nemôže maloletá robiť vzhľadom na jej vek sama s tým, že rodičia sa jej budú nečinne prispôsobovať, v dôsledku čoho prirodzene u maloletej (i s ohľadom na jej nízky vek) môže vzniknúť mierna preferencia k tráveniu času s otcom, keďže ten jej vo všetkom vyhovie. Kolízny opatrovník v konaní jednoznačne potvrdil, že maloletá má dobrý vzťah s oboma rodičmi, pričom otec aj matka majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a zdravý vývin a vývoj maloletej. Ak sa maloletá v konaní niekedy vyjadrila v tom zmysle, že by rada trávila viac času s otcom, tieto jej vyjadrenia boli zjavne značne ovplyvnené vyššie opísaným konaním otca voči maloletej, ktorý maloletej dovolí všetko čo si maloletá zaumieni a svojim konaním sa snaží u maloletej vytvoriť dojem, že je lepším rodičom ako matka, hoci aj na úkor zdravého fyzického a psychologického vývoja a výchovy maloletej. Matka ďalej opakovane rozporuje, že by sa s maloletou po rozvode viackrát sťahovala, resp. že by sa presťahovala do obce Štiavnik. Matka v tejto obci prespala s maloletou maximálne 4 krát, a to len počas víkendov v rámci trávenia voľného času. Otec ďalej zavádzajúco tvrdí, že potom ako sa matka s maloletou presťahovali do Žiliny- Zástrania, žijú v odľahlej lokalite, ku ktorej sa dá pristupovať len peši, kde nikto na okolí nežije a kde maloletá nemala a nemá žiadne kamarátky. Uvedené skutočnosti nie sú v žiadnom prípade pravdivé, pričom matka maloletej v tejto súvislosti poukazuje najmä na šetrenie kolíznym opatrovníkom, ktorý zistil, že matka býva v murovanom dome, ktorý sa nachádza v chatovej oblasti, najbližšia zástavka MHD je asi 10 minút chôdze, pričom v susedstve sú aj ďalšie celoročne obývané domy ako aj rekreačné chaty, bývajú tam i dve dievčatá, s ktorými sa maloletá hráva. Objektívne sa teda nejedná o akési provízorne ubytovanie uprostred ničoho, ako sa snaží vo svojich podaniach vykresliť otec maloletej, ale riadny rodinný dom spĺňajúci všetky požiadavky pre riadnu výchovu maloletej (vrátane riadneho prístupu na internet a pod.), nachádzajúci sa len cca 9 km od centra mesta Žilina. Rovnako tak bolo uvedeným šetrením výslovne popreté tvrdenie otca, že maloletá je v Žiline - Zástraní izolovaná a bez kamarátok. Potom, ako sa matka s maloletou presťahovali do Žiliny - Zástrania, maloletá naďalej udržiava kamarátske vzťahy i s kamarátkami v Považskej Bystrici, pričom matka sa snaží maloletej v čo najväčšom rozsahu vyhovieť a zabezpečiť, aby s nimi maloletá mohla naďalej udržiavať plnohodnotný vzťah. Za týmto účelom matka v čase, kedy má maloletú vo svojej starostlivosti končí v práci podľa požiadaviek maloletej. V prípade ak maloletá chce po skončení školy navštíviť kamarátky alebo svoju staršiu sestru, vždy sa s matkou vopred dohodne a následne keď maloletá skončí, matke telefonicky oznámi, že skončila a matka ju vyzdvihne a spolu cestujú do Žiliny. Maloletá tak má aj po presťahovaní sa do Žiliny zabezpečený kontakt so svojimi kamarátmi z Považskej Bystrice i staršou sestrou v dostatočnom rozsahu. Ako ďalej vyplynulo aj zo šetrenia kolíznym opatrovníkom, maloletá do školy vstáva o 5:45 hod., z domu odchádzajú o 06:15 hod., a o 7:00 hod. je maloletá už v škole, odkiaľ ju matka vyberá od 14:30 hod.. Už s ohľadom na uvedené je zrejmé, že to, kedy maloletá vstáva a dochádza do školy bolo dostatočne preukázané, a teda nebolo potrebné ďalšie dokazovanie výsluchom „družinárky“. V tejto súvislosti taktiež matka uviedla, že sa dohodla so zamestnávateľom na tom, že do práce dochádzať na 7:30 hod., v dôsledku čoho v súčasnosti maloletá vstáva neskôr a do školy v Považskej Bystrici dochádza až pred 7:30 hod.. Otec maloletej tiež uviedol, že maloletej sa zhoršil zdravotný stav v súvislosti s cestovaním a skorým vstávaním, hoci pred prvoinštančným súdom tieto zdravotné problémy pripisoval stresu z rozvodu a sťahovania. Matka uvedenú vzájomne si odporujúcu tvrdenia otca kategoricky odmieta a poukazuje na to, že v konaní pred prvoinštančným súdom bolo preukázané, že zhoršený zdravotný stav maloletej je výsledkom nesprávneho stravovania, ktoré maloletá praktikuje v čase, keď je s otcom, čo bolo na pojednávaní preukázané listinnými dôkazmi - lekárskymi správami. Problémy maloletej so stravovaním sa matka snažila riešiť, čo však taktiež sťažuje prístup otca, ktorý maloletú napríklad napriek dohode s matkou neobjednal na odborné vyšetrenie v Žiline, čo odôvodnil tým, že maloletá povedala, že tam nechce ísť lebo sa toho vyšetrenia bojí. Matka

nesúhlasí ani s tvrdeniami otca, že ak by bola maloletá zverená do jeho výlučnej starostlivosti, odpadlo by „skoré vstávanie, ostala by v známom prostredí, ktoré je jej blízke, kde má veľa priateľov, môže sa ďaleko častejšie stretávať aj so svojou staršou sestrou...“. Ako bolo preukázané maloletá vstáva do školy v bežnom čase (pričom v súčasnosti dokonca ešte neskôr ako v čase konania pojednávania na prvoinštančnom súde), má zabezpečený dostatočný priestor na stretávanie sa so svojimi kamarátmi v Považskej Bystrici a taktiež so svojou staršou sestrou, pričom matka ju v stretávaní s jej kamarátmi ako aj s jej staršou sestrou plne podporuje a má záujem, aby maloletá udržiavala tieto kontakty i naďalej. I v prípade, ak by zverenie maloletej do starostlivosti otca mohlo znamenať malý pozitívny posun (konkrétne cca 30 minútový posun v rannom vstávaní a cca 1 hodinový posun v možnosti stretávania sa s kamarátkami v Považskej Bystrici) tento rozhodne nepredstavuje dostatočný dôvod k tak závažnej zmene, ako je zmena striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov na výhradnú osobnú starostlivosť otca maloletej. Ak otec maloletej argumentuje „častejším stretávaním“ so staršou sestrou maloletej, tak matka poukazuje na to, že sám otec maloletej so svojou staršou dcérou (sestrou maloletej) pred niekoľkými rokmi úplne prestal komunikovať a stretávať sa s ňou, a to až do takej miery, že túto už ani len nepozdraví, keď ju stretne na ulici. Na základe vyššie uvedených skutočností matka maloletej navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok potvrdil.

7. Kolízny opatrovník maloletej k odvolaniu jej otca uviedol, že maloletá v súčasnosti funguje v systéme striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. V domácnosti otca je maloletá spokojná, nakoľko v mieste jeho bydliska má svoj domov. Navštevuje tu základnú školu, má tu svoju rodinu a blízke sociálne vzťahy. Matka maloletej žije spoločne s priateľom a jeho otcom v rodinnom dome v chatovej osade Zádubnie, okres Žilina. V uvedenej domácnosti maloletá zotráva každý druhý týždeň, v rámci systému striedavej osobnej starostlivosti. Nakoľko sa jedná o chatovú oblasť, kde sa ľudia zdržujú zväčša počas víkendov, maloletá tu nemá žiadne kamarátky, je tu separovaná od sociálneho okolia. Pre maloletú je problematická doprava do a z domácnosti matky. Ráno musí zavčas vstávať z dôvodu cestovania do školy a poobede musí takisto tráviť čas cestovaním. Pri pohovore sa maloletá vyjadrila, že by chcela tráviť viac času v domácnosti otca. S mamou by chcela byť každý druhý týždeň, od štvrtku do nedele. Maloletá uviedla, že s mamou má dobrý vzťah, avšak prekáža jej to, že u mamy musí skoro ráno vstávať, cestovať, ako aj fakt, že v Zádubní nemá žiadne kamarátky, je tam v podstate izolovaná od sociálnych kontaktov. Pri porovnaní pobytu v domácnosti matky a v domácnosti otca, sa maloletá vyjadrila, že u otca môže neskôršie vstávať, je skôr doma zo školy, hocikedy môže ísť von a byť s kamarátkami. Otec ju cez víkendy bráva na výlety. V domácnosti matky musí maloletá skoro ráno vstávať, nemôže poobede tráviť čas s kamarátkami, musí cestovať ráno aj poobede do a zo školy. Vo vzťahu k matke sa maloletá vyjadrila, že pre ňu by bolo lepšie, keby bývali samy s mamou v nejakom byte v Bystrici, vtedy by jej neprekážal systém striedavej osobnej starostlivosti. U maloletej nie je problematický vzťah matka - dcéra, ale miesto pobytu, kde s matkou maloletá žije. Systém dochádzania a bývania v chatovej oblasti je pre desaťročné dieťa pomerne náročný a neštandardný. V súvislosti s maloletou je potrebné uviesť, že táto má pretrvávajúce gastroenterologické problémy, z dôvodu jej problematického príjmu potravy. Rodičia v súčasnosti navštevujú s maloletou odborných lekárov. Maloletá L. je vzhľadom k svojmu veku veľmi nízkeho veku. Problémy s príjmom potravy sa u maloletej prejavili v období rozvodu rodičov. Momentálna situácia v rodine nepôsobí na maloletú ani v tomto smere priaznivo. S maloletou L. L. bol vykonaný pohovor na Referáte poradensko-psychologických služieb, ÚPSVaR Považská Bystrica, ktorý pohovor viedla psychologička, Mgr. Mária Vývleková, ktorá vo svojej správe zo dňa 09.05.2019 uviedla, že maloletá L. má pozitívne vzťahové väzby k obojom svojim rodičom, s miernou preferenciou otca, spontánnejšie a radostnejšie prejavy dieťaťa sú adresované práve smerom k otcovskej postave, nakoľko s otcom vykonávajú spoločne mnohé aktivity, stretáva sa s kamarátmi, atď.. Matku maloletá síce vníma pozitívne, ale v kruhu a mieste bydliska matky sa maloletá dostáva mimo svojej komfortnej zóny, nemá kontakt s rovesníkmi, cíti sa osamotená a nezaradená. Na základe uvedených skutočností odporúča kolízny opatrovník vyhovieť názoru maloletého dieťaťa, ktoré ho vyjadruje nástojčivo, uvedomele a zreteľne. Príčinu nutnosti zmeny starostlivosti o maloleté dieťa nevníma kolízny opatrovník v preferencii niektorého z rodičov dieťaťom, ale v možnostiach a schopnostiach rodičov napĺňať prirodzené vývinové potreby dieťaťa, ako sú rovesnícke kontakty, inklinácia k rovesníckym skupinám, potreba spolupatričnosti, zaradenia sa. Je toho názoru, že nie dieťa sa má v istých ohľadoch prispôbovať svojim rodičom, ale práve naopak, rodičia majú zabezpečiť spokojnosť a napĺňanie základných potrieb svojho dieťaťa. Preto kolízny opatrovník konštatoval, že v najlepšom záujme maloletej by bolo, aby táto bola zverená do osobnej starostlivosti otca, ktorý sa o maloletú dokáže riadne postarať a ktorý dokáže zabezpečiť všetky jej potreby. Domácnosť otca je stabilná, maloletá je tu spokojná, má tu svoj domov, školu, rodinu a blízke sociálne prostredie. Systém

striedavej osobnej starostlivosti by odporúčal ponechať iba v tom prípade, ak by sa matka presťahovala do mesta Považská Bystrica a maloletá by nebola nútená denne dochádzať a žiť v prostredí, ktoré je pre ňu už z vyššie uvedených dôvodov ťažko prijateľné.

8. K vyjadreniu kolízneho opatrovníka k odvolaniu otca maloletej sa vyjadrila matka maloletej L.. Uviedla, že s týmto vyjadrením kolízneho opatrovníka nesúhlasí. Má za to, že z obsahu predmetného vyjadrenia jednoznačne vyplýva, že kolízny opatrovník pri vyvodzovaní záverov prezentovaných v predmetnom vyjadrení vychádzal z nepravdivých tvrdení otca maloletej, ktoré nepochopiteľne, bez akéhokoľvek zisťovania a preverovania prebral, a z ktorých i napriek tomu, že boli pred súdom prvého stupňa vyvrátené následne vyvodil závery tam prezentované. Uviedla, že je síce pravdou, že rodinný dom v ktorom matka žije sa formálne nachádza v chatovej oblasti v okrese Žilina, avšak v tejto oblasti v okolí tohto rodinného domu sú ďalšie celoročne obývané rodinné domy v ktorých žijú aj ďalšie deti. Uvedené skutočnosti boli potvrdené aj v rámci šetrenia ÚPSVaR v priebehu konania na súde prvej inštancie. Ďalej matka tvrdí, že sa nikdy s maloletou nepresťahovala do obce Horná Mariková, ale s maloletou sa presťahovala k svojej matke do obce Dolná Mariková a od rozvodu až po presťahovanie sa do Žiliny, to bolo jediné jej sťahovanie (ktoré bolo spôsobené tým, že dovtedy spoločný byt si ponechal v užívaní otec maloletej). Matka opakovane dôrazne popiera, že sa s maloletou niekedy presťahovala do obce Štiavnik a toto bolo vyvrátené i v priebehu konania na súde prvej inštancie. Matka maloletej si plne uvedomuje dôležitosť styku maloletej s jej kamarátkami a rodinnými príslušníkmi a v tejto súvislosti sa snaží plne vyhovieť všetkým požiadavkám maloletej, ktorej umožňuje stretávanie sa s kamarátmi prípadne so sestrou v čo najväčšom možnom rozsahu, pričom maloletú vyzdvihne až potom, ako maloletá sama chce a za týmto účelom jej sama zavolá. Navyše čo sa týka stretávania maloletej s jej staršou sestrou, matka má zato, že v prípade, ak by bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca, styk maloletej s jej staršou sestrou by sa nijako nerozšíril, práve naopak - bol by v menšom rozsahu ako za súčasného stavu, nakoľko otec má so staršou sestrou maloletej komplikovaný vzťah, kde otec staršiu sestru maloletej (svoju staršiu dcéru) nenavštevuje, pričom maloletá navštevuje svoju staršiu sestru výhradne sama po škole alebo spoločne so svojou matkou. Matka v tejto súvislosti taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že z okruhu blízkych rodinných príslušníkov maloletej sa v Považskej Bystrici nachádza výhradne jej otec a jej staršia sestra, s ktorými má maloletá ako je uvedené vyššie zabezpečený nadštandardný kontakt. Matka v tomto konaní poukázala na rôzne skutočnosti, ktoré jednoznačne preukazujú, že mierna inklinácia maloletej k otcovi a s tým súvisiace vyjadrenia maloletej sú spôsobené postojom otca, ktorý maloletej dovolí všetko, čo si maloletá vymieni. Ďalej matka maloletej poukázala na tú skutočnosť, že otec sa po miernom zlepšení v jeho správaní, čo do odovzdávania maloletej, opätovne správa vo vzťahu k maloletej absolútne svojvoľne a v neprospech maloletej, čo dňa 19.05.2019 vyústilo do toho, že otec síce na základe dohody s matkou priviezol maloletú do miesta bydliska matky, avšak následne matke zabránil v jej prevzatí. Otec maloletej vystúpil z auta a začal agresívne vystupovať voči matke, jej súčasnému priateľovi i ich susedom, ktorí sa v tej dobe zdržiavali vonku a pred maloletou (ktorá už s ruksakom čakala na to, aby mohla ísť k matke) absolútne bezdôvodne kričal a následne maloletej prikázal sadnúť si naspäť do auta a odviezol ju späť do Považskej Bystrice do miesta jeho bydliska. Vzhľadom na skutočnosť, že otec odmietol odovzdať maloletú matke, matka bola nútená uvedenú skutočnosť oznámiť príslušníkom policajného zboru. Nakoľko však nechcela maloletú zbytočne vystavovať stresu, netrvala na tom, aby jej príslušníci policajného zboru išli asistovať pri vyžiadaní si maloletej a radšej pre dobro maloletej počkala, kým bude s maloletou možné sa dohodnúť, že ju vyzdvihne priamo zo školy. I z uvedeného konania otca maloletej je zrejmé, že by zverenie maloletej do výhradnej starostlivosti otca v nijakom prípade nebolo v jej záujme a na jej prospech, nakoľko ten by jej bránil v styku s matkou, ako i to, že otcom neustále deklarovaný údajný problém s ďalekým cestovaním je len vyfabulovaný spôsob, ako útočiť na matku, keďže sám otec maloletej maloletú vystavil absolútne zbytočnému cestovaniu z Považskej Bystrice do Žiliny a späť, o ktorom v konaní tvrdí, že je v neprospech maloletej. Matka je presvedčená, že striedavá osobná starostlivosť o maloletú je naďalej v najlepšom záujme maloletej, pričom občasná nezhody, ktoré vznikajú v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o maloletú vyvoláva výhradne otec.

9. K tomuto vyjadreniu matky sa vyjadril následne otec maloletej L.. Pokiaľ ide o sťahovanie matky maloletého dieťaťa po rozvode, podľa neho informácie o týchto skutočnostiach získal kolízny opatrovník z výsluchu maloletej L. a preto táto by sa k nim vedela aj vyjadriť. Čo sa týka dochádzania maloletej do školy v čase, keď je u matky, podľa otca maloletej z Google maps vyplýva, že len trasa z hranice Zástrania, kde matky býva, do ZŠ Nemocničná Považská Bystrica je 39,6 km, takže pri ideálnej premávke cesta trvá 33 minút a v prípade využitia nespoplatnenej cesty od 43 do 59 minút. Otec maloletej ďalej zopakoval, že zdravotný stav maloletej sa v takto nekomfortného premiestňovania zhoršil.

Maloletá sa uzatvára do seba, má však k matke dobrý vzťah a on má záujem, aby sa tento naďalej rozširoval. Pokiaľ je dcéra s ním, venuje jej všetok voľný čas a maloletá je ďaleko viac na neho citovo naviazaná. Zastáva názor, že keďže vie maloletá Veronika vyjadriť svoj postoj k danej veci, je potrebné tento rešpektovať.

10. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec vrátiť podľa § 391 ods. 1 CSP súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z týchto dôvodov:

11. Otec maloletej veronike sa podaným návrhom na začatie konania domáha zmeny zverenia maloletej L. z doterajšej striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov do svojej osobnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti matke maloletého dieťaťa. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a po posúdení jeho výsledkov podľa príslušných zákonných ustanovení dospel k záveru, že na zmenu zverenia maloletej L. nie sú splnené zákonné podmienky a návrh otca na začatie konania zamietol. Podľa súdu prvej inštancie matka maloletej má záujem na zachovaní osobnej striedavej starostlivosti oboch rodičov, otec ako i matka majú vytvorené vhodné podmienky pre výchovu a zdravý vývin a vývoj maloletej a ani u jedného rodiča nebolo zistené, že by tento požíval alkoholické nápoje, bol súdne trestaný, priestupkovo riešený alebo trpel nejakou závažnou chorobou, ktorá by obmedzovala starostlivosť o maloletú. Osobná striedavá starostlivosť oboch rodičov o maloletú L. je podľa súdu v lepšom záujme maloletej ako len výlučná osobná starostlivosť jedného z rodičov, v tomto prípade otca, s možnosťou styku s druhým rodičom, a to hlavne preto, aby si maloletá zachovala a rozvíjala citové vzťahy k obojmu rodičom a aby sa títo obaja podieľali na jej ďalšej výchove, čo možno najlepšie dosiahnuť práve striedavou osobnou starostlivosťou oboch rodičov o maloletú.

12. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že uvedené závery súdu prvej inštancie, ktoré viedli k zamietnutiu návrhu otca na zmenu zverenia maloletej L. sú predčasné.

13. Z dokazovania vykonaného vo veci súdom prvej inštancie vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 11P/41/2016-45 zo dňa 13.04.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/36/2016-63 zo dňa 29.06.2016, právoplatného dňa 29.07.2016, bola maloletá L. pri rozvode manželstva svojich rodičov zverená do spoločnej striedavej starostlivosti oboch rodičov s tým, že rodičia si budú dieťa striedať tak, že každý páry celý týždeň počnúc pondelkom a končiac nedeľou sa bude o dieťa starať otec a každý nepárny celý týždeň počnúc pondelkom a končiac nedeľou sa bude o dieťa starať matka. Maloletá L. v čase ostatnej úpravy mala 6 rokov a navštevovala 1. ročník základnej školy v Považskej Bystrici. Teraz má maloletá L. 9 rokov a navštevuje 4. ročník základnej školy v Považskej Bystrici.

14. Striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o maloleté dieťa pripadá do úvahy vtedy, keď obaja rodičia prejavujú o striedavú osobnú starostlivosť úprimný a skutočný záujem a obaja spĺňajú objektívne kritériá riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Tak zo Zákona o rodine /§ 24/, čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa /zverejneného v Zbierke zákonov pod č.104/1991 Zb./ ako z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva prezumpcia striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov o maloleté dieťa pred osobnou starostlivosťou jedného z rodičov. Na druhej strane ale platí, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov o maloleté dieťa nemá byť automatická a je namieste len tam, kde je to v záujem maloletého dieťaťa a zároveň ňou budú zaistené potreby dieťaťa lepšie ako osobnou starostlivosťou jedného z rodičov.

15. Súd rozhodujúci o starostlivosti rodičov o maloleté dieťa dokáže na základe výsledkov vykonaného dokazovania posúdiť záujem rodičov o striedavú osobnú starostlivosť ako aj to, či rodičia spĺňajú objektívne kritériá riadnej starostlivosti o maloleté dieťa. Záver konajúceho súdu o tom, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov je v záujme maloletého dieťaťa a lepšie dokáže zabezpečiť jeho potreby ako osobná starostlivosť jedného z rodičov, je však zväčša len predpokladom /aj keď v konkrétnom prípade odôvodneným/, ktorého naplnenie preverí až realizácia striedavej osobnej starostlivosti. Každé maloleté dieťa jedinečná osobnosť, individualita a preto aj realizácia striedavej osobnej starostlivosti pri v zásade rovnakých podmienkach môže viesť k tomu, že jedno maloleté dieťa ju bez vážnych problémov akceptuje, prispôsobí sa jej a bude mu vyhovovať a iné maloleté dieťa si na neustálu zmenu rodinného, výchovného, sociálneho prostredia pri striedavej osobnej starostlivosti

neprivykne, bude mu prekážať a to až do tej miery, že sa negatívne prejaví na jeho duševnom, telesnom, či citovom vývine.

16. V zmysle uvedeného potom platí, že súdne rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov možno zmeniť a maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti jedného z rodičov aj vtedy, keď obaja rodičia majú ďalej úprimný a skutočný záujem o striedavú osobnú starostlivosť a obaja aj naďalej spĺňajú objektívne kritériá riadnej starostlivosti o maloleté dieťa ale ďalšie trvanie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov už nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa a potreby dieťaťa lepšie zabezpečí osobná starostlivosť jedného z rodičov. Koncept najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa je pritom flexibilný a adaptabilný. Mal by byť prispôsobený a definovaný individuálne s ohľadom na špecifickú situáciu, v ktorej sa maloleté dieťa nachádza, pričom pozornosť by mala byť venovaná jeho osobným pomerom, situácii a potrebám.

17. Z obsahu návrhu otca na začatie konania vyplýva, že tento svoj návrh podal z dôvodu, že maloletá L. je dlhodobo nešťastná, nechce odchádzať do domácnosti svojej matky, ktorá núti dcéru žiť s ňou v domácnosti jej aktuálneho partnera v chatovej oblasti v okrese Žilina, kde sú podmienky na vyrastanie nevyhovujúce a maloletá tam nemá žiadnych kamarátov. Maloletá má sťažené denné cestovanie do a zo školy. V týždni, keď je v starostlivosti matky, je unavená, smutná, je nešťastná. Matka maloletú núti samú spať v cudzom prostredí, čo táto odmieta a dožaduje sa jej prítomnosti. Maloletá začala strácať chuť do jedla, jej rast sa zastavil, je unavená, vyčerpaná a frustrovaná.

18. Z dokazovania vykonaného vo veci súdom prvej inštancie vyplýva, že maloletá L. má zdravotné problémy, nízky vzrast, slabšie jedáva, len malé porcie, mäso jej nechutí, nechce jedávať polievky a má rada palacinky, ovocie a zeleninu len minimálnom množstve. Podľa tvrdení otca maloletá kvôli dochádzaniu do školy z miesta kde žije spolu s matkou v čase, keď je v jej starostlivosti, musí vstávať okolo pol 5 hodiny rannej a zo školy chodíva až večer, cestovanie ju unavuje, je nevyspatá, často chorá a takýto spôsob ju značne zaťažuje. Sťažuje sa otcovi, že v bydlisku matky nemá kamarátky, že ju mama necháva samú zaspávať v izbe, na čo maloletá nie je naučená. Sama maloletá L. pri pohovore s kolíznym opatrovníkom uviedla, že do školy musí zavčas vstávať, asi o trištvrte na päť, ráno prichádza do školy asi o pol siedmej, ide do družiny. Do družiny ide aj po vyučovaní, niekedy ide za kamarátkami a niekedy za staršou sestrou. Keď príde domov zo školy naje sa, naučí, pätnásť minút sa zahrá a už ide spať. Na mieste kde žije spolu s mamou v čase, keď je v jej starostlivosti, nemá žiadne kamarátky, nikto tam nebýva. Ďalej sa maloletá L. pred kolíznym opatrovníkom vyjadrila tak, že u otca by chcela byť aj dlhšie, z týždňa, v ktorom je inak u mamy pondelok, utorok aj v stredu. S maminou by potom bola od štvrtka do nedele alebo len každý druhý víkend. Bolo by to pre ňu lepšie a za mamou by jej smutno nebolo, má k nej dobrý vzťah, štyri dni s maminou by jej stačili. Ďalej maloletá veronika uviedla, že keď je u otca, tento sa o ňu stará, vie variť asi tri, štyri jedlá, varieva aj babka alebo sa idú najesť do reštaurácie. Najradšej má zemiačky so sekanou, palacinky a buchty, aj polievku. U otca neskoršie vstáva, je skôr doma zo školy, hocikedy môže ísť von, byť s kamarátkami. U mamy musí skoro vstávať, nemôže ísť za kamarátkami, musí tam cestovať ráno aj večer a bolo by pre ňu lepšie, keby s mamou bývali samy v nejakom byte v Považskej Bystrici. Otec vo výpovedi pred súdom prvej inštancie uviedol, že maloletú L. na nič nenavádza, za jej zdravotný stav môže podľa neho jej matka, lebo zlé jedenie maloletej je zapríčinené psychickým stavom maloletej. U neho maloletá jedáva, zje párok, klobásku aj polievku. Nedáva jej len sladké veci.

19. Na druhej strane z výsluchu matky maloletej L. pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že maloletá vstáva ráno do školy až o 5:45 hod. a v škole je o 7:00 hod.. Matka maloletej ďalej uviedla, že otec dáva maloletej len sladké jedlá - buchty, šišky, palacinky, dáva jej len to, čo ona chce. Maloletá sa podľa nej stáva rozmaznaná, panovačná, nerešpektuje ľudí. Zo šetrenia, ktoré vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zasa vyplynulo, že v čase, keď je maloletá L. u matky bývajú spolu u matkinho priateľa, v chatovej oblasti Žilina, Zástranie. Ide o murovaný rodinný dom, ku ktorému je prístup verejnou komunikáciou. V susedstve sú aj ďalšie domy a bývajú tam 2 dievčatá, s ktorými sa chodí maloletá L. hrať.

20. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že dôkazy vykonané pred súdom prvej inštancie sa rozchádzajú. Napriek tomu si súd prvej inštancie bez ďalšieho osvojil tvrdenia matky maloletej a pri svojich záveroch vychádzal z toho, že maloletá vstáva u matky do školy okolo 6:00 hod., v mieste kde spolu s matkou žije má kamarátky, s ktorými sa hráva a dochádzka do a zo školy a ranné vstávanie maloletej, keď

je táto v starostlivosti matky neboli zo strany maloletej predmetom sťažností, hoci takýto systém funguje od júla 2017, a negatívny postoj začala mať maloletá až v poslednom období, teda v čase, keď prichádza do začiatku adolescentného veku. Takéto skutkové závery však odporujú ostatnému vykonanému dokazovaniu, najmä tvrdeniam otca i samotnej maloletej L. pred kolíznym opatrovníkom. Súd prvej inštancie sa však nepokúsil tieto rozpory odstrániť a dôsledne zistiť skutkový stav dôležitý pre rozhodnutie vo veci.

21. Z dokazovania doposiaľ vykonaného vo veci súdom prvej inštancie nemožno nateraz prijať skutkové závery o dennom režime maloletej L. počas jej pobytu u matky, o tom, či si zvykla na režim striedavej osobnej starostlivosti, či má u oboch rodičov vytvorené vyhovujúce rodinné, výchovné, sociálne prostredie a či jej zdravotné problémy nie sú len odrazom toho, že terajší spôsob realizácie striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov jej nevyhovuje. Nemožno tak adekvátne posúdiť, či striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov je aj naďalej v najlepšom záujme maloletej L. a či by jej potreby neboli lepšie zaistené osobnou starostlivosťou niektorého z rodičov.

22. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V ďalšom konaní súd prvej inštancie aj bez návrhov účastníkov konania vykoná dokazovanie za účelom zistenia všetkých skutočností rozhodných pre posúdenie návrhu otca na začatie konania tak ako sú hore uvedené a vo veci opätovne rozhodne.

23. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania /§ 396 ods. 3 CSP/.

24. Na záver musí odvolací súd ešte poukázať na vyjadrenie kolízneho opatrovníka maloletej L. na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 25.03.2019, kde kolízny opatrovník tvrdil, že maloletá L. mu sama uviedla, že keby mama bývala v Považskej Bystrici, nevadilo by jej, keby bola týždeň u jedného a týždeň u druhého rodiča. Odvolací súd nevie posúdiť, či dosiahnutie takéhoto riešenia je v možnostiach matky maloletej. Nateraz sa však takéto riešenie javí ako najvhodnejšie pre maloletú Veroniku a v jej najlepšom záujme. Ak ale takéto riešenie nebude možné, neznamená to ešte, že striedavá osobná starostlivosť by nemohla byť realizovaná v domácnostiach rodičov, ktoré nie sú v jednom meste. V takom prípade je však nutné jej podmienky čo najviac prispôbiť individualite a potrebám maloletého dieťaťa tak, aby si striedavá osobná starostlivosť plnila svoj účel a bola maloletému dieťaťu na prospech a nie naopak.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).